

OBRRTNIK

Glasilno Jugoslovanskega obrtništva Dravske banovine

Lastnik Poverjenišvo za izdajo lista „Obrtnik“
Uprava: Ljubljana, Cesta 29./X. št. 19 (Marn Josip).
Naročnina znaša: za celo leto . . . 30.— Din
za pol leta . . . 15.— „
posamezna številka . . . 1.50 „

V slogi in edinstvu
vsega Jugoslovanskega obrtništva
je uspeh!

Uredništvo: Ljubljana, Borštnikov trg 1. — Odgovorni urednik Mihelčič Ivan. — Rokopisov ne vračamo. — Nefrankiranih dopisov ne sprejemamo. — Oglase zaračunamo po ceniku. — Ponatis člankov dovoljen le z dovoljenjem uredništva.

Leto VI.

Ljubljana, dne 28. maja 1937.

Štev. 3

Obrtniško pomožno osebje

Povodom izdaje uredbe o določanju minimalnih mezd, sklepanju kolektivnih pogodb, poravnavanju in rabsodništvu.

Pred kratkim je izdal minister za socialno politiko in narodno zdravje uredbo o minimalnih mezdah, sklepanju kolektivnih pogodb in arbitraži, kakor smo že v zadnji številki kratko omenili.

Gotovo je, da je s tem nastal nov pravni položaj, ki ureja socialno razmerje posameznikov-delodajalcev nasproti delojemalcem, kar velja tudi za skupine pri sklepanju kolektivnih pogodb. Nova uredba gotovo postavlja delodajalce pred neko dejstvo, vsled česar so tudi takoj po izdaji te delodajalski krogi pričeli konferirati z ozirom na dejstvo, ko predpisi predvidevajo, da more ban odrediti najnižje mezde na teritoriju posamezne banovine, izpod katere ne sme biti nižje.

Predvsem se nanaša uredba načelno na nekvalificirane delavce, kamor ne spadajo vajenci, ker bo zanje minister za trgovino in industrijo šele predpisal s pravilnikom odškodnino za delo v uku, in kar se je često pri obravnavah te uredbe pogrešno tolmačilo. Pomožno osebje je razdeljeno torej na nekvalificirane delavce, katerim je že določena minimalna mezda od 1.80 Din navzgor, mladoletni nekvalificirani delavci pa morejo imeti do 25% nižjo mezdo izpod minimalne. Meja navzgor ni omejena. Nižja mezda kakor 2.— Din torej za nemladoletnega delavca ne more biti. Drugi del uredbe pa govori tudi o kvalificiranih delavcih, za katere pa je šele določiti minimalne mezde in o tem so se bavile v zadnjih dneh mnoge naše obrtniške organizacije. Na splošno moremo trditi, da je uredba za obrtnike kot delodajalce potrebna, saj bo s to mogoče regulirati mezde in priti do boljših delovnih pogojev, ker je z ene strani onemogočena umazana konkurenca z določitvijo minimalnih mezd. Nasprotno pa tudi delojemalci ne morejo vrat na nos prekiniti delo prej, kakor bi bil izveden predhodni pomirjevalni postopek. Večina obrtniških strok je predlagala minimalne mezde za kvalificirane delavce, moremo pa naglasiti, da v večini slučajev, za delodajalce ugodno, ker se obrtništvo zaveda, da more dobro plačan pomočnik povsod enotno tudi vstvariti boljše pogoje mojstru. Mojstri med seboj pa ne bodo mogli izvajati umazane konkurence baš na račun delojemalcev, kar se je često dogajalo v škodo stanu pa tudi kvalitete dela.

Najbolj važno za obrtništvo je sigurno sklepanje kolektivnih pogodb, za kar uredba predvideva v posebnem odstavku in več členih, kako se more ta skleniti. Preje je veljalo načelo, da more kolektivno pogodbo skleniti in podpisati le vsak delodajalec za sebe da je zanj ve-

ljavna in obvezna, kar pa sedaj ni več slučaj, ker je točno predvideno po členu 9., točki 5., da morejo kolektivne pogodbe sklepati, če ni pristojnih svobodnih delodajalskih strokovnih organizacij, kljub predpisom odstavka (2) § 209. zakona o obrtih tudi prisilne organizacije delodajalcev, torej prisilna združenja. S tem dejstvom je nastal gotovo drug položaj, ki daje mandat upravam poedinih prvenstveno strokovnim združenjem, da ta za vse svoje članstvo smejo podpisati in skleniti pogodbe obvezno z delojemalci, če to zahteva obstoječa delodajalska organizacija. Banska uprava (Inspekcija dela) pa je dolžna na zahtevo ene ali druge posredovati pri pogajanjih za sklenitev kolektivne pogodbe. To so v glavnem načela za sklepanje kolektivnih pogodb in po tem se je treba ravnati, v vseh nadaljnjih odstavkih je govora le o formalni strani kolektivne pogodbe.

V obrtniških obratih pridejo nekvalificirani delavci malo v poštev, temveč le kvalificirani in za takega se smatra le oni, ki ima usposobljenost po Obrtnem zakonu. Nekvalificiranih delavcev obrtništvo malo zaposluje, pač pa vajence, katerih odškodnina za delo bo določena kot je omenjeno posebej. Pač pa je zaposlenih mnogo nekvalificiranih delavcev v raznih industrijskih obratih in je zato prav, da se potegne črta med kvalificiranimi delavci, ki so prvenstveno v obrtniških obratih in, ki imajo po večini namen postati samostojni mojstri in med navidez kvalificiranimi v industrijskih obratih. Obrtniški kvalificirani delavci-pomočniki so naraščaj obrtnikov in za to tudi v drugačnem položaju napram mojstrom kot delodajalcem, kakor oni v industriji. Zato pa bo tudi dosedanje sporazumno obojestransko delo na ureditvi medsebojnih razmer gotovo našlo ugodnega odmeva pri izvajanju te nove uredbe. V raznih obrtniških strokah so bile že sedaj sklenjene kolektivne pogodbe, kar pa se bo

sedaj uredilo še v več strokah, toda pri tej priliki si ne moremo predstavljati, da bi se napačno tolmačil člen 2. uredbe kjer ni jasnosti, kako se bo tretiral nekvalificiran delavec napram kvalificiranemu, kar prihaja često pri obrtniških strokah v poštev, pa je zelo važno, da se določi meja.

Za slučaj sporov med delodajalci in delojemalci je predvideno poravnanje in rabsodništvo s pomočjo oblasti, kar je gotovo potrebno in tudi iz gospodarskih razlogov važno za marsikatero podjetje.

Kot zaključek navaja uredba v končnih in predhodnih določbah, za koga ta velja in koga izloča. Za državne in banovinske ter samoupravne edinice veljajo po istih vpeljana razmerja.

Neloyalna konkurenca v nekaterih obrtniških strokah bo s striktnim izvajanjem te uredbe preprečena ter ne bodo mogli poedinci še v naprej po nemogočih cenah prevzemati del, kot so to vršili sedaj in kar smo že ponovno naglasili, da predvsem na račun pomožnega osebja, v drugi vrsti pa tudi na račun dobaviteljev. Obrtniki moramo le pozdraviti izdajo te uredbe in vstrajati na tem, da se ne bo izvajala samo enostransko, temveč sporazumno, v nejasnih odstavkih pa zahtevati jasnosti, ki je predpogoj vsakemu zdravemu in pravilnemu izvajanju, onemogočeno pa mora biti napačno tolmačenje. To je potrebno baš vsled tega, ker se sicer jasne in umljive odredbe večkrat napačno tolmačijo v škodo obrtništva. Le na podlagi jasnosti in enotnega izvajanja za vse brez izjeme, bo tudi ta uredba gotovo prinesla uspehov ter ozdravila nekatere rane v gospodarstvu ter socialnem pogledu delavstvu — če ne bo izrabljanj.

Vsem pripadnikom D. J. O. in razpuščenim organizacijam sporočamo, da smo zvedeli od tov. Lovro Pičman-a, da se je v imenu Osrednjega D. J. O. radi razpusta pritožil na državni svet. Vsled gornjega se Vam priporoča, da do rešitve pritožbe na državni svet pazite na premoženje pri podružnicah in imate tudi to v vidiku radi event. vstopov v druge organizacije.

Uredništvo.

Laneno olje, firnež, barve, lake, kit, lanene tropine ter vse v to stroko spadajoče blago prvovrstne kakovosti po solidnih cenah in točni postrežbi, najugodneje kupite pri domačem podjetju

MEDIČ - ZANKL

tovarna olja, lakov in barv, družba z o. z.,

Iast. FRANJO MEDIČ. Centrala v Ljubljani, podružnica v Mariboru. Ekspoziture v Novem Sadu in Beogradu. - Tovarne v Ljubljani, Medvodah in Domžalah.

Zaščitne barve proti rji

Vsem industrijam, tovarnam, kov. obratom, pleskarjem itd. priporočamo **zanesljivo sredstvo** proti rji, pari, kislinam, vplivom vode itd.: **barve znamke „SIAL“.**

„SIAL“ D. P., BOROVNICA

Prodajno zastopstvo za Slovenijo:

MILAN D. ČESNIK, LJUBLJANA
SLOMŠKOVA ULICA ŠTEV. 12.

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE IN VZORCE!

Napredek slovenskega obrtništva

Ko nam je te dni prišla prva številka novega obrtniškega lista v roke, nam je prišla na misel narodna prislovica „kolikor znaš — toliko tudi veljaš“, kar bi moralo veljati za slovensko obrtništvo, če pomislimo, da je toliko napredovalo, da imamo kar tri strokovne liste, ki zastopajo vsak svojo linijo ali pa nobene po trditvah „Obrtnega vestnika“. Torej, trije listi gotovo ni malenkost, ako upoštevamo, da imajo srbski in hrvatski tovariši, ki jih je številčno mnogo več, kakor nas, le po en strokovni list in slednji ga izdajajo v nakladi nad 25.000. Seveda, bomo pa tudi tukaj morali uporabiti našo bahavost, češ, mi smo vendar kulturni in zato moramo imeti tudi več obrtniških listov in organizacij.

Tudi bi se lahko tolažili s tem pravilom, češ, imamo tri obrtniške liste in vse polno obrtniških organizacij, sedaj pa moramo biti kos vsem nalagam, ker je vendar znano, da listi predstavljajo javno in narodno mnenje, vsaj javnost je tega naziranja. In res, ako bi za vsemi temi listi stale organizacije in ljudje, ki bi imeli trden namen in voljo obrtništvu pomagati, bi mu prav gotovo tudi lahko pomagali, ali bojimo se, da tako za raznimi organizacijami kakor za listi ne stojijo ljudje, ki bi imeli resen namen in voljo pomagati obrtništvu, pač pa jim vse to služi le boli v osebne in politične namene.

Obrtni Vestnik z dne 15. maja t. l. hoče po svoji stari navadi prikazati sebe in svojo „Zvezo obrt. društev“, kot vodnika slov. obrtništva, pri tem pa ne prikriva svoje hvalečnosti nad razpustom D. J. O. Naj nam ne zameri O. V., če ga vprašamo, kakšnih uspehov za obrtništvo pa je dosegel O. V. v dobi dolgih let in to v časih, ko so bili njihovi politični strici na vladi, kar bi bilo takrat pač lahko. Mislimo, da pač drugega ne morejo zaznamovati, kakor to, da so si vedno šteli svoje osebne funkcije, kar se je še prav posebno nazorno pokazalo pri zadnjih volitvah v obrtni odsek T. O. L., katere proglašajo za srečno zaključene. Ne vemo, ali mislijo za srečni zaključek razpust D. J. O., ki so ga mogoče pripomogli s presrečnim kompromisom, s čemer so si verjetno ohranili „Zvezo obrtnih društev“, all pa smatrajo celo za srečnejši zaključek ohranitev par mandatov v zbornici?

Obrtni Vestnik se pritožuje nad snovanjem njemu nasprotnih novih organizacij; vprašamo ga, ali še vedno ne mara pripoznati, da je ravno O. V. s svojo okolico kriv radi neobrnitiškega nastopanja, da so se pričele ustanavljati nove obrtniške organizacije in listi, ker je obrtništvo predbro spoznalo, da od praznih demagoških fraz ne more pričakovati uspehov. Mi se pa ustanavljanja novih obrtniških društev prav nič ne bo-

jimo, bojimo se le, da ta društva ne bodo mogla zabeležiti vidnih uspehov, kakor ona okrog O. V. ne, ker se sučeju preblizu političnih strank. Če se jim pa to le v kakšni znatni meri posreči, jim bomo za vsak napredek zelo hvaležni in jim bomo dali tudi priznanje, kajti mi nismo na nikogar ljubosumni, če bo kdo dosegel za obrtništvo uspehe, katere smo imeli mi v našem programu načrtane, ki pa so nam jih z vsemi intrigami onemogočili iz ene in druge strani.

Da, res želeli bi bilo, da bi obstojala za slovensko obrtništvo ena obrtniška organizacija in en obrtniški list, toda v tej organizaciji pa bi morala vladati demokracija, parlamentarizem in obrtniška volja, ne pa absolutizem par oseb in vsi zunanji politični vplivi gg. okrog O. V. Da, t. j. krivda ustanavljanja novih obrtniških organizacij. V tem pogledu morate priznati, četudi je to neprijetno, da smo še daleč od srbskih in hrvatskih tovarišev; oni so delali za obrtništvo in za svoje organizacije. Vi pa ste uganjali parado in se prodajali političnim strankam, tak je bil Vaš načelni program. Tovariši Hrvati in Srbi so osvajali obrtništvo, gradili močne obrtniške organizacije, mogočne obrtniške domove kakor n. pr. „Beograjski obrtniški dom“, ki je ena najimpozantnejših palač v Beogradu, tekom letošnjega leta se bo gradila enaka palača v Zagrebu, kaj pa v Ljubljani? Trkali ste se na prsa, ponašali z visoko kulturo, med tem pa ste igrali žalostno vlogo, ko ste ponižno služili političnim strankam in trud takega dela, ni mogel roditi nič drugega, kakor razdvojitve in popolno propast obrtništva.

Spoštovana družba okrog Obrtnega vestnika, dajte no malo pomisliti, kaj je slovensko obrtništvo s svojo kulturo doseglo in kje so tisti meeni, o katerih ste vedno govorili, koliko jih je, ko smo se mi borili res za obrtniške pravice in njegovo neodvisnost.

Ozrite se malo nazaj; ali morete še terjati, da bi bil kdo sledil Vašem za obrtništvo poniževalnemu delovanju, dolžnost naša je bila, da smo se pridružili pozitivnemu delu za obrtništvo, tovarišem Srbom in Hrvatom, na polju osamosvojitve obrtništva od političnih strank, pri katerih smo videli vidne uspehe in kateri še obstojajo, ki so neizpodbitni in njihov načelni program smo si osvojili. Zato pa bodite uverjeni, da mi za enkrat brez vsake nervoznosti mirno opazujemo in čakamo Vaših popolnih neuspehov na razvalinah, ki ste jih pomagali ustvariti in smo prepričani, da ne bo dolgo, ko bo prišel čas, da se bo po Vam povzročeni razvalinah uresničila naša ideja po samostojnosti, katera se ne da zatrejti niti s silo, niti z intrigami.

Obrtno tehnološki muzej v Ljubljani

V četrtek dne 20. t. m. so se sestali na povabilo predsednika Zbornice za TOI g. Ivana Jelačina v prostorih Zbornice predstavniki najrazličnejših gospodarskih in tehniških organizacij ter ustanov k ustanovnemu sestanku širšega akcijskega, oziroma pripravljalnega odbora za zgraditev obrtno-tehnološkega muzeja.

O stvari smo že v našem listu pisali ter tudi ob raznih prilikah opozarjali na nujnost in potrebo po takem muzeju, posebno ko smo še naglasili, da je že bivši deželni odbor kranjski določil poseben prostor za zgraditev takega muzeja.

G. predsednik Jelačin je v svojem uvodnem govoru pojasnil ter podal poročilo ter historijat te institucije, pri čemer je navzočim podrobno obrazložil vse delo na vstvarjanju take ustanove do sedaj.

Obrtno-tehnološki muzej je zamišljen velikopotezno, kakor to terjajo potrebe naše obrti in industrije pa tudi zgodovina razvoja obeh omenjenih panog našega narodnega gospodarstva, kar posebno velja za naše slovenske razmere in velike zbirke posebno umetne obrti. V tej zgradbi

bo nazorno razporejeno vse, kakor se vstvarja najsibo v obrtniških obratih ali v naši industriji ter se bo sproti obnavljalo, s čemer bo omogočeno dijaštvu na obrtnih, tehniških in drugih vzgojnih zavodih z nazornim prikazom lažje slediti pri učenju. Nadalje je zamisel, da mora vsebovati ta muzej knjižnico v zvezi z vsemi panogami in zbirkami ter novostmi, ki bo vsakomur na razpolago. Potrebni predavalnici sedaj Ljubljana nima in bi se tudi taka v večjem obsegu predvidela v tem muzeju, kakor tudi prostori za priložnostne razstave gospodarskih panog, itd. Poleg tega pa bi v muzeju bili tudi prostori Komiteja tehniškega dela, v katerem so združene vse organizacije od inženjerjev in arhitektov do praktičnih tehnikov in, ki gotovo po svojem značaju in pomenu spadajo v tak dom.

Sestanek je bil številno posečen in je potekel razgovor v soglasju glede namena in prednjem smislu. Številni navzoči pa so povdarjali, da je treba pri graditvi tega velepomembnega obrtno-tehnološkega muzeja za naš narod, misliti tudi na bodočnost in izbrati tozadevno zadosti veliko

stavbišče, ki bo odgovarjalo tudi za daljša leta naprej. Vsi navzoči so bili soglasni v tem. Končno je bil izbran širši pripravljalni ter ožji akcijski odsek za zgraditev obrtno-tehnološkega muzeja, ki mu predseduje predsednik Zbornice za TOI g. Jelačin, kateri je že do sedaj uspešno vodil in pripravil vse potrebno za v bodoče.

V petek dne 21. maja pa je izvolil g. ban dr. Marko Natlačen sprejeti deputacijo širšega akcijskega odbora, ki je razložila svojo voljo do oživotvorjenja te ideje ter našla za stvar popolno razumevanje, tako, da bodo pri tem delu uspešno in sporazumno sodelovali v snujočem se društvu za zgraditev obrtno-tehnološkega muzeja predstavniki najrazličnejših ustanov, oblasti in pa tudi posamezniki.

Naša želja je, kar smo že opetovano naglasili, naj bo izpopolnjena z oživotvorjenjem take ustanove, kar želimo čimprej ona vrzel, ki jo danes pogrešamo pri izobrazbi naših mladih tehničnih strokovnjakov, kar nam žal ni bilo mogoče preje prožiti in nam je zato dolžnost tako akcijo vsem krepko podpreti. O delu akcijskega odbora in pripravi bomo javnost sproti obveščali.

Lastna samopomoč, čeprav v skromnem okoliščju je najboljša garancija za uspešen razvoj in napredek! Vse umetno stvorjeno in odvisno od trenutnih moralnih in materijelnih podpor je obsojeno na propast in razpust, posebno, če je vstvarjeno s silo političnega režima.

Delo Obrtne zbornice v Sarajevu

Obrtniška zbornica v Sarajevu je izdala lepo publikacijo, ki priča o njenem delu izza njene ustanovitve ter vsebuje poročila o poslovanju za leto 1933., 1934. in 1935. V predgovoru navaja „Izveštaj“, da bi zbornica morala po svoji dolžnosti redno letno predlagati poročilo ministrstvu o stanju obrtništva in o splošnih gospodarskih prilikah, vendar vsled raznih deloma tehničnih neprilik ni prišlo preje do izdaje poročila, temveč šele sedaj.

Iz uvoda se razvidi prizadevanje obrtništva za svojo institucijo, ki je pričela s svojim delom dne 1. januarja 1933. „Izveštaj“ naglašja, da bi bilo delo še popolneje, če bi O. Z. v Sarajevu imela delokrog, kakor je bil preje skupne Zbornice. V prvotni upravi Zbornice je bil na čelu te odlične ustanove g. Dušan Marić, kolar, sedaj pa predseduje g. Edhem Gjulizarević, savijač kovin, tajnik pa je znani obrtniški delavec g. V. Jevavić.

V posebnem oddelku je razpravljan položaj obrtništva s teritorija Zbornice, tako za pospeševanje obrtništva, o šušmarstvu ter končno prikazuje tudi ta oddelek tabelarične razpredelke o šušmarstvu in številu pripadnikov Zbornice, ki jih je glasom statistike bilo leta 1933. 8.196, koncem leta 1935. pa 9.202.

Poročilo vsebuje našete akcije, ki jih je zbornica podvzela v zaščito obrtništva, najsibo sama ali z drugimi sorodnimi ustanovami. Pri naša tudi točen popis vseh strokovnih šol na teritoriju svojega področja. Dalje izkaz mojsterskih in pomočniških izpitov. Skupno je sedaj na področju Zbornice 35 združenj, ki so večinoma sreska.

Poseben del posveča „Izveštaj“ vprašanju zborničnega gospodarstva za čas od leta 1933. do 1935. V razpredelkih je lepo razviden dohodek Zbornice po davčnih upravah in končno tudi pregleden proračun, iz katerega se sicer vidi, da se je prva leta zbornica borila z materijelnimi težkočami, sedaj pa je proračun popolnoma uravnovešen ter tudi izkazuje presežek.

Kot zaključek je pravilnik o zborničnih taksah in diagram o razvoju obrtniških strok področja Zbornice.

Želeti bi bilo, da bi tudi ljubljanska Zbornica že enkrat izdala slično poročilo, da bo vsaj obrtništvo vedelo in informirano o delu, kakor je informirano drugje. Sarajevski Zbornici pa čestitamo k doseženemu uspehu!

† Peter Kristan. Začetkom maja je preminul v Kranju naš naročnik in zgledni sodelavec v pokretu osamosvojitve slovenskega obrtništva od vseh njegovih početkov. Pokojni tov. Kristan se je agilno udeleževal dela v društvu jugoslovanških obrtnikov, podružnici v Kranju, kakor tudi kot delegat v Osrednjem vodstvu DJO. Kot čevljarški mojster, katera stroka preživlja zelo težke čase, je še posebno razumel poslanstvo osamosvojitve obrtništva in zaščitenja njegovih življenjskih pravic ter je bilo tudi razumljivo njegovo vneto delovanje na vseh popriščih za zboljšanje pogojev obrtništva.

Zasluznega pokojnika za obrtniški stan bomo ohranili v častnem spominu, svojem pa izrekamo naše sožalje ob prebriski izgubi.

Obrtniška manifestacija v Djakovu

Za Binkoštno praznike je sklical Savez hrvatskih obrtnikov svojo 29. glavno redno skupščino v Djakovu, ki je bila številno posečena in tudi manifestirana ob zastopstvu najvišjih predstavnikov oblasti in javnosti, obrtniška solidarnost in sloga hrvatskih tovarišev.

Že pred Binkošti so prihajali v Djakovo delegati iz najrazličnejših krajev, kakor tudi predstavniki, sprejeti so bili na najpristržnejši način. Na predvečer se je vršila običajna konferenca delegatov skoro 5 ur, ki je trajala do druge ure ponoči. V nedeljo zjutraj ob 8. uri pa se je izvršila otvoritev obrtniške razstave v Djakovem, na kar je sledila proslava 25-letnice ustanovitve krajevne organizacije SHO v Djakovem, ki je tekom svojega obstoja izvršila lepo delo, kar vse je zbrano v posebej za to priliko izdani spomenici. Po izvršeni proslavi krajevne organizacije se je pričela 29. redna glavna skupščina SHO, ki jo je otvoril in vodil predsednik g. Milan Ramušček, ter predlagal uvodoma udanostne ter pozdravne brzojavke na pristojna mesta. Sledili so pozdravi navzočih zastopnikov, na kar je podal predsednik svoje poročilo iz katerega posnemamo, da se je dotaknil prav vseh za obrtništvo važnih vprašanj. Na kraju svojega govora je g. Ramušček posebno apeliral na merodajne faktorje naj gledajo na to, da se čimpreje rešijo vsa po-

litična vprašanja, ki bodo s svojo ureditvijo prav tako tudi hitreje in bolje rešila socialno vprašanje naroda. Sledilo je poročilo blagajnika, iz katerega je razvidno, da je bil dohodek, oziroma promet blagajne skoro 1.000.000 Din. Poročila uprave so bila natisnjena v „Obrtniškem Vjesniku“ in se vsled tega niso podala. Po poročilu nadzorstva je bil sprejet nov proračun, ki predvideva za leto 1937. vsoto skoro 800.000 Din. Sledili so še referati o aktualnih obrtniških vprašanjih, na to pa volitve ter je bil ponovno z odobravanjem izvoljen za predsednika g. Ramušček. Ob zaključku skupščine, ki je potekla v najlepšem redu je bilo sklenjeno, da se vrši drugo leto skupščina v Zagrebu, ko se bo istočasno tudi proslavila 30-letnica organizacije. Priporočamo, da je posebno bilo izraženo sledeče: „Obrtniki smatrajo sramotno za onega, ki na kakršenkoli način skuša čisto obrtniško svetlinjo — svobodno stanovsko organizacijo — umazati“.

Osrednje društvo jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino v Ljubljani letos vsled znanih razmer ni moglo poslati svojega zastopstva, kar je bilo preje vedno številno zastopano, pač pa je predsednik tov. Pičman poslal pozdravni dopis, ki je bil s strani skupščine z odobravanjem vzet na znanje.

Odpoved lokala združenjem v Zbornici za TOI

Več ljubljanskih obrtniških združenj ima v podnajemu pritličja v palači Zbornice za TOI v Ljubljani sobo, kjer ob določenih dnevih poslujejo uprave in se vrše sestanki. Je to majhna sobica, ki pa je sedaj s strani Zbornice odpovedana tako, da se bodo združenja morala izseliti z 1. avgustom t. l. Skromni prostor, za kate rega plačujejo združenja tudi odškodnino je za silo zadostal namenom potreb poedinih združenj ter je bilo to pripravno tudi vsled tega, ker je v poslopu samem urad Zbornice in Okrožni odbor obrtniških združenj.

Odpoved tega lokala združenjem seveda nepovoljno vpliva na člane uprav, ki obsojajo tak postopek, saj bi bilo mogoče dobiti kak prostor za združenja gotovo v tej stavbi, če že navedeni prostor Zbornica rabi za sebe.

Od nekega združenja oziroma člana uprave smo prejeli energični protest, ki zaključuje s sledečim: „Ta hiša sliši nam; pa vendar naša ni, kdor za nami pride jo tudi zapusti!“

Prijatelj vprašam Te — čigava je?!...

K stvari pripominjamo, da je bila s strani Osrednjega društva jugoslovanskih obrtnikov v Ljubljani že začetkom leta 1934. po soglasnem sklepu uprave pokrenjena akcija in angažirana Mestna občina, naj bi se zgradil v Ljubljani Obrtniški dom, ki bi ga zgradilo posebno društvo, v katerem bi sodelovali posamezniki in vse obrtniške organizacije in ustanove brez razlike. V tem domu bi bil prostor za vse obrtniške organizacije, ki nujno potrebujejo skupne stavbe in primernih prostorov, ker so organizacije danes razmeščene v najrazličnejših krajih in lokalih, ki niso v čast obrtniškega stanu, kot stvaritelju zgradb, pa tudi ni praktično, ker je treba čisto pisarne združenj iskati.

Prepričani smo, da bi že pokrenjena akcija imela uspeha, če se ne bi našli tedaj ljudje, ki so ovirali izvršitev te zamisli že v samem početku, danes pa hočejo biti nositelji te ideje. Ponovno naglašamo, da do vstvaritve in postavitve takega doma za prostore vseh obrtniških organizacij brez razlike mora priti in nam je vseeno kdo bo sedaj pri tej oživotviritvi najagilnejši čeprav vemo, da bo dejansko glavni del tako v materijelnem in moralnem pogledu na ramah združenj, katerih uprave so bile s strani DJO o stvari že v večini slučajev obveščene.

V Ljubljani imamo že najrazličnejše domove in pri vseh je obrtnik kot posameznik sodeloval in doprinesel svoj obolus. Občina je podarila mnogo manj pomembnejšim organizacijam, kakor je obrtniški stan in njegove organizacije že kra-

Obrtniški javnosti ter naročnikom!

Opozarjamo, da naš list „Obrtnik“ nima ničesar skupnega z glasilom „Slovenski Obrtnik“, ki je pričel pred kratkim izhajati, ne v pogledu idej, ki jih mi dosledno zastopamo, niti kakorkoli. Imenovano glasilo se je samo dovolj jasno predstavilo ter bi bile odveč vsake pripombe.

Mi s svoje poti v pogledu zastopanja interesov obrtništva ne bomo krenili ter bomo tudi v bodoče ostali neodvisno glasilo jugoslovanskega obrtništva Dravske banovine, ker se ne moremo v interesu obrtniškega stanu podrediti političnim vplivom ali trenutnim režimom, temveč hočemo ostati javna tribuna vsega samostojno mislečega obrtništva.

san stavbišča, pa tudi materijalno podprla zgraditev raznovrstnih domov. Zato je nujno in neodložljivo delo danes na tistih, ki so svoječasno ovirali izvršitev take zamisli zgolj iz svojih političnih in osebnih razlogov, prezirajoč celoto, da se zganejo in tudi akcija za zgraditev obrtniškega doma v Ljubljani dobi določeno in stvarno obliko ter se zasigura vsaj v doglednem času zgradba, v kateri bo res obrtnik in njegova organizacija v svojem — da je ne bodo metali čez prag!

URADNI ODLOKI IN SPOROČILA

Uredba o odpiranju in zapiranju trgovinskih in obrtnih obratovalnic v Dravski banovini. Ban Dravske banovine je predpisal naslovno uredbo, ki je objavljena v Službenem listu dne 1. maja ter je stopila v veljavo dne 15. maja t. l. S tem dnem je prenehala veljati naredba z dne 6. maja 1930. Naredba je predpisana na podlagi čl. 47. ministrske uredbe o odpiranju in zapiranju tr-

ZANATSKA BANKA

Kraljevine Jugoslavije a. d.

Podružnica Ljubljana

Gajeva ulica 6.

Centrala Beograd

Delniška glavica Din 75,000.000

Udeležba države Din 30,000.000

Glavna podružnica
ZAGREB

Podružnica Sarajevo

Podeljuje obrtnikom in obrtnim podjetjem menična in hipotekarna posojila, kredite na tekoči račun, posojila na zastavo državnih vrednostnih papirjev, delnic Narodne banke in Priviligirane Agrarne banke.

Sprejema na obrestovanje vloge na hranilne knjižice in tekoči račun, katere izplačuje brez omejitve. Upravlja imovino in fonde obrtniških ustanov in organizacij. Izvršuje vse ostale bančne posle.

Brzojavni naslov: „Zanatska“ Ljubljana

Telefon šte. 20-30

Račun Poštne hran. šte. 14003

govinskih in obrtnih obratovalnic in o delovnem času pomožnega osebja, dalje na podlagi § 428. obrtnega zakona in uredbe o omejitvi nočnega dela v pekovskih obratih.

Pravilnik o izvajanju plinskih instalacij. Na osnovi § 59. točka 1. finančnega zakona za leto 1936/37. je v sporazumu z ministrom trgovine in industrije ter v zvezi § 427. odstavek 3. obrtnega zakona minister za zgradbe predpisal pravilnik o izvajanju plinskih instalacij.

Ta pravilnik je stopil v veljavo dne 19. maja t. l., t. j. z dnem, ko je bil objavljen v „Službenih Novinah“ br. 111-XXIII.

Na podlagi člena 3. odstavek 5., navedenega pravilnika bo predpisal minister trgovine in industrije na osnovi § 427. Obrtnega zakona s pravilnikom način in obseg izpita za instalaterje plinskih instalacij.

XVII. mednarodni velesejem

v Ljubljani

pod pokroviteljstvom

Nj. Vel. kralja Petra II.

40. razstavna prireditelj

5.—14. junija 1937.

Železniška izkaznica za polovično voznino se dobi pri blagajnah železniških postaj za Din 2.—. Velesejske legitimacije se izdajajo pri blagajnah na velesejmu. ● Sejmišče obsega preko 40 000 m². Preko 600 razstavljalcev iz 14. držav. ● Posebne razstave: Lovska, gospodinska, pohištvena, avtomobilska, male živali. ● Modna revija z varietejem. Veliko zabavišče. ● Koristno — prijetno.

Posebne razstave na spomladanskem velesejmu v Ljubljani od 5.—14. junija

Poleg splošnega dela, kjer bo prikazan napredek naše domače industrije in obrti v preteklem letu, bodo na sejmišču posebno mesto zavzemale:

1. Lovska razstava, ki naj zbere vse kar premoremo na tem polju. Tu bo posebno razsodišče potem od vsega izbralo najboljše in to bo poslano na svetovno lovsko razstavo v Berlin. Zato bo ta razstava zelo zanimiva izbirna razstava.

2. Glavna v letošnji prireditvi naših gospodinj bo velika modna revija. Prireditelj bo prikazala dobro blago in okusna oblačila domače proizvodnje, ki ustrezajo tako našemu narodnemu značaju kot našim potrebam. Dolžnost naših mater in gospodinj je, da oskrbe svoje družine le z obleko, ki so jo izdelale naše domače tvornice in obrti in ki po kakovosti nikakor ne zaostaja za inozemskimi izdelki, po nizki ceni pa jih celo daleko prekaša. Modna revija bo prepletena z varietejnimi vložki — prvovrstne točke priznanih artistov in artistk.

3. Pohištvena razstava bo vsebovala izdelke naših domačih mizarovskih podjetij: spalnice, kuhinje, salone, delovne kabinete, otroške sobe itd. S fino izdelavo, praktičnostjo in arhitektonsko dovršenostjo bodo v okras vsakemu stanovanju. Za vsak dom, preprost in bogat, ogromna izbira!

4. Avtomobilska razstava bo združila v dveh paviljonih najnovije modele skoro vseh svetovnih znamk. Ne bo se težko odločiti: elegantne limuzine in športni vozovi ter praktični tipi za poslovno uporabo bodo v lepoti, solidnosti in ceni konkurirali za vašo izbiro.

5. Razstava „Živalce“ je namenjena predvsem ljubiteljem živali in ptic, imela pa bo še poseben pomen za rejce malih živali. Kajti poleg vseh vrst perutnine, kuncev, golobov, ptic pevk in nakičenih eksotičnih lahkokrilec bo nudila obiskovalcem praktičen pregled čez vsa najnovjša dognanja in izkustva v reji malih živali.

Elektrifikacijski zakon

Že daljšo dobo sem se napoveduje izdaja elektrifikacijskega zakona, kateri naj bi urejal načrtno elektrifikacijo v vsej državi. Več osnutkov je zagledalo dan, toda vedno z pomanjkljivostmi, ki so bitne za oživitvorjenje izdaje tega zakona.

Tudi v naši banovini, ki je v elektrifikaciji na prvem mestu so se bavile poklicane organizacije ter ustanove s tem vprašanjem oziroma zadnjim osnutkom ter stavile najrazličnejše pripombe.

V ponedeljek dne 3. maja t. l. pa se je vršila anketa k osnutku zakona o elektrifikaciji na banovini pod predsedstvom g. bana dr. Marka Natlačena ob zastopstvu zainteresiranih organizacij, ustanov itd. Zastopniki so iznesli svoja mišljenja, kakor so jih podali že pismeno glede na umestnost izdaje tega zakona, nujnost in nekatere za gospodarstvo in za uspešno se razvijajočo elektrifikacijo potrebne spremembe in črtanje tozadavnih neumestnih določb. Zaključek ankete je izzvenel v tem, da naj se da g. banu v okviru obrtnega zakona možnost in pravico, kar sicer že ima, predpisati podrobne pogoje, dokler ne izide tak za-

Josip Lipoglavšek

splošno modno krojaštvo za dame in gospode

Zgornja Šiška, Celovška c. 65
Ljubljana

Poravnajte naročnino po ček. položnici št. 12.986.

WEINER I WEISS

Veliko skladišče vseh tuzemskih in eksotičnih

furnirjev

Posebno velika izbira

orehovega furnirja

Vezane plošče, panel plošče. Tvrniške cene.

LJUBLJANA ZAGREB NOVI SAD
Gospodarska 13 Gajeva 21 Željezniška 72
telef. 27-56

kon, čigar nujnost za enkrat ni neobhodno potrebna. Posebno je bilo grajeno predvideno saniranje po tem zakonu pasivnih elektraren in drugih neumestnih določb, kakor tudi privilegijev, ki bi si jih ustvarila država z izdajo dovolila zgradbe elektrarne in daljnovodov privatnim podjetjem, ki bi čez gotovo dobo morala postati javna last, kar je razumljivo, da bi oviralo zdravo elektrifikacijo pa tudi ustvarilo monopolni položaj državi, najsibo v cenah za zgraditev novih elektraren pa tudi toka konsumantom.

ZEFIR, POPELIN, TOURING

za moške srajce, GRADL za spodnje hlače izborne kakovosti in v najnovejših vzorcih priporoča

ROBERT GOLI

specijalna zaloga platna, belega in pralnega blaga
Ljubljana, Šelenburgova ulica 3

ANTON HOFBAUER CELJE

Trgovina z usnjem

Čevlarske in sedlarske potrebščine, gonilno jermenje. Kovčegi, aktovke, damske torbice itd. lastnega izdelka znamke „FENIX“

Gospodarska ul. 6 Telef. 233

„Indus“ družba z o. z. Ljubljana

tovarna usnja, jermen in usnjatih izdelkov

Telefon inter. 25-28

Telegrami „Indus“ Ljubljana

Izdeluje vse vrste kože, pogonska jermena za vse industrije in poljedelske stroje, kakor tudi razne konfekcijske izdelke, kot aktovke, šolske mape, gamaše, denarnice, razne vojaške in lovske potrebščine in dr.

Proizvajamo
in prodajamo:

Plin

ZA OBRT IN INDUSTRIJO,
ZA GOSPODINSTVO.

Koks

ZA KOVAČE, ZA LIVARNE,
ZA CENTRALNE KURJAVE.

Katran

ZA KONZERVIRANJE LESA,
ZA OBREZPRASENJE CEST.

Ljubljanska mestna plinarna

Obrtniki, ki prevzemajo

hranilne knjižice

za delo, naj se glede prodaje istih obračajo na mojo pisarno, ki jih vnovči po dnevnem tečaju takoj v gotovini. Alojzij Planinšek, Beethovnova ul. 14/I. Telefon 35-10

„SPECTRUM“

d. d.

LJUBLJANA VII.

Celovška cesta 81. — Telefon 23-43

ZAGREB

SPLIT

Tvornice ogledal in brusilnice stekla, veleskladišča vseh steklenih plošč, okvirjenje izložb in novogradnje

Vsakovrstno orodje in stroje

za vsako obrt, kakor tudi za zgradbe potrebni material; železne nosilke, betonsko in palično železo, cement, vse vrste pločevine, strešno lepenko, štukaturje, vodovodne cevi, železne peči in štedilnike v običajni in emajlirani izpeljavi, okovje, tehnične potrebščine ter hišno in kuhinjsko opremo v prvovrstni kakovosti dobite najceneje v največji izbiri pri znani Vam tvrdki:

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in vsakovrstnimi stroji v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 16

Postrežba solidna in točna
po najnižjih dnevnih cenah

Tiskali J. Blasnika nasl., Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani, Odgovoren L. Mikuš.

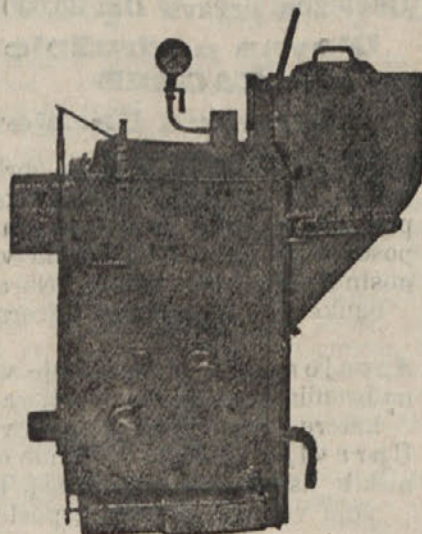
AW-jekleni radiatorji

najbolje proizvajanje toplote
lahka montaža
higijenska in udobna oblika

AW-kotli

za centralno kurjavo z visokim učinkom

specijalna konstrukcija
za trboveljski premog
v grahu (grahovec)

ZASTOPSTVO:

Ing. G. TÖNNIES

Ljubljana, Tyrševa c. 33

Telefon 27-62